

SDG NAVIGATOR

Empowering
changemakers

towards
sustainability

MOKYMOŠI KELIAS

Co-funded by
the European Union

Pasauliui reikia pokyčių kūrėjų...

Klimato kaitos, taršos ir gamtos išteklių išsekimo padariniai tampa vis akivaizdesni, todėl būtina imtis skubių veiksmų šiems iššūkiams spręsti. Štai kur jūs – kaip **SDG navigatorius**, asmuo, kuris yra įsipareigojęs kurti teigiamus pokyčius pasaulyje skatindamas tvarią praktiką ir kurdamas novatoriškus aplinkosaugos problemų sprendimus. Jūs esate čia, nes tikime, kad galite būti varomoji jėga, skatinanti perėjimą prie tvaresnės ateities.

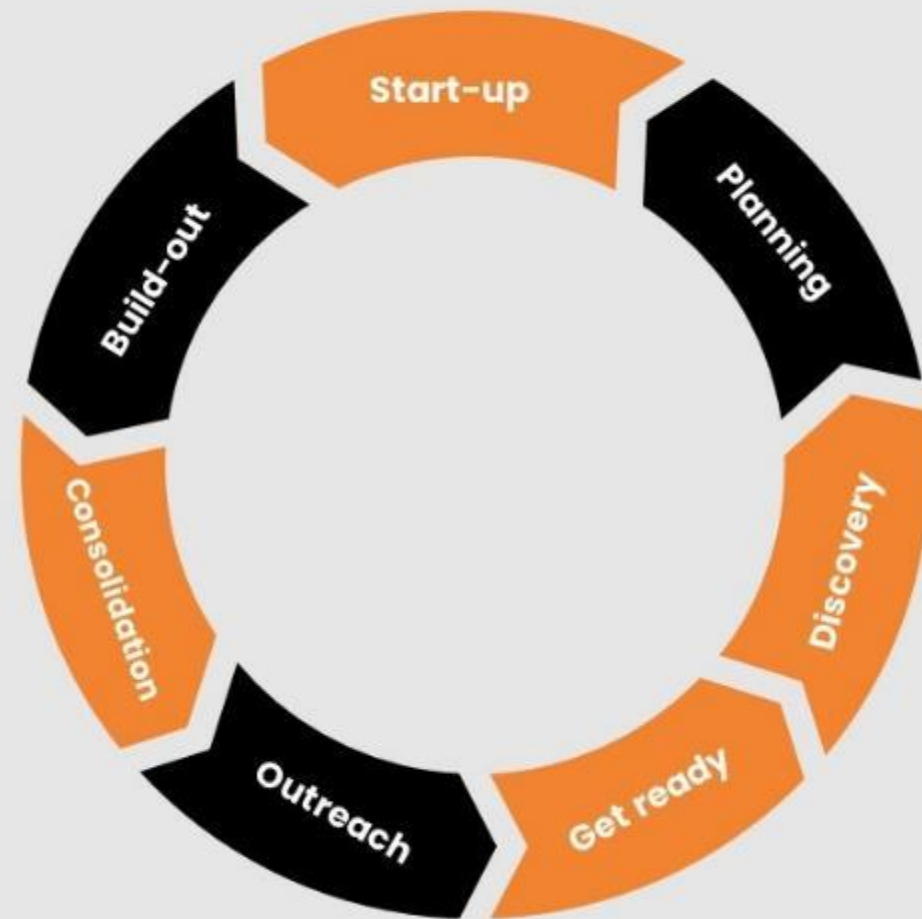
Tapk pokyčių kūrėju!

Dabar pradėsite mokymosi kelią, kurio tikslas – vesti jus į tvarumo pokyčių kūrimo procesą per septynis tvarumo skatinamų verslumo veiksmų etapus. Tikslas – suteikti jums žinių, įgūdžių ir motyvacijos, kad galėtumėte iš tikrųjų keisti pasaulį. Prieš pradėdami kelionę, paaiškinsime, kaip veikia šis kursas!

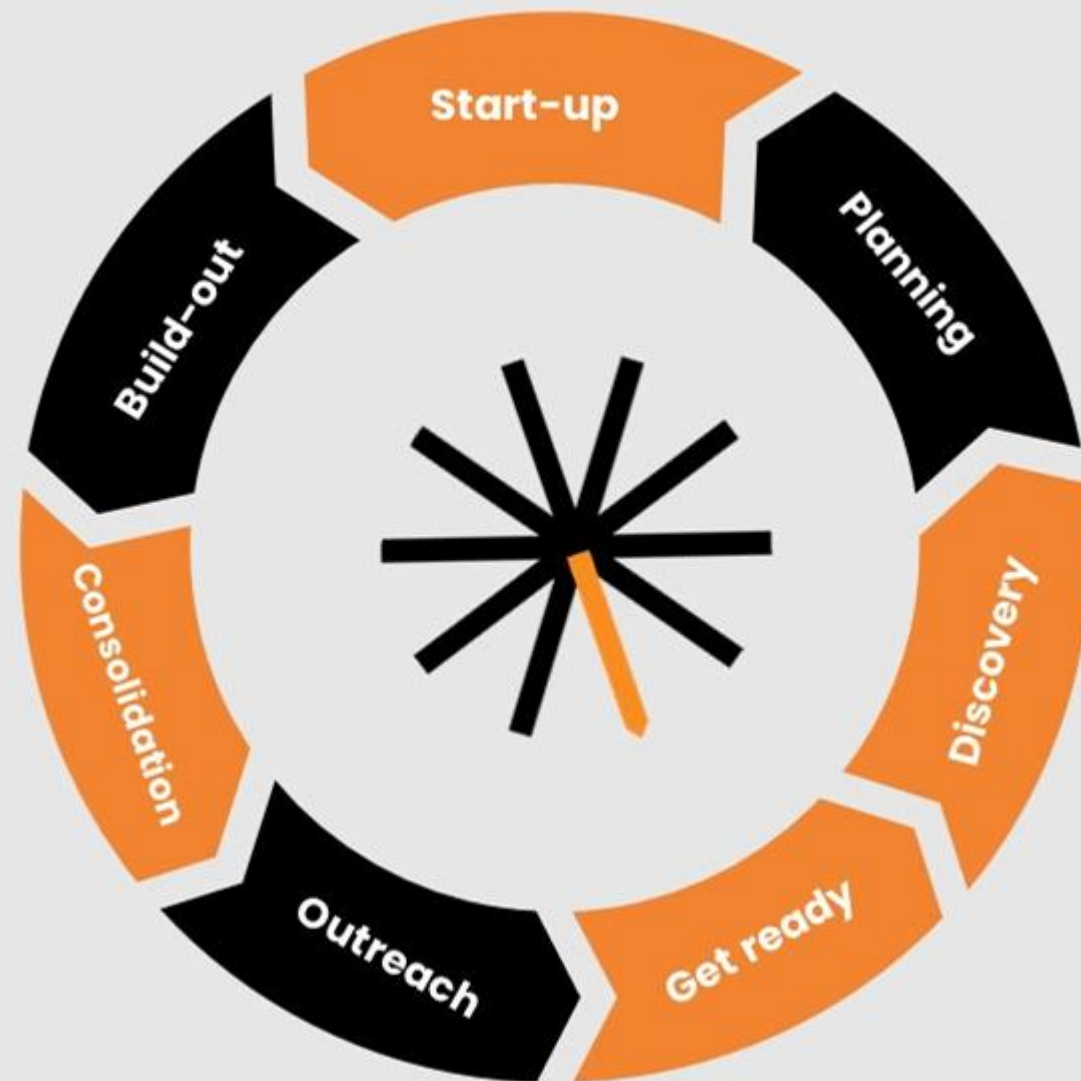
Kaip veikia šis kursas?

SDG NAVIGATOR mokymosi kelią sudaro septyni mokymosi moduliai, atitinkantys skirtingus į tvarumą orientuoto verslo veiksmų etapus, t. y. etapus, kuriuos verslininkai turi įveikti, kad sukurtų ir įgyvendintų tvaraus verslo praktiką. Šie etapai nėra griežtai linijiniai, todėl verslininkai gali kartoti ir grįžti į tam tikrus etapus, kai jie keliauja sudėtingu tvarumu grindžiamo verslumo keliu.

Kaip veikia šis kursas?

Norint orientuotis, visada reikia gairių, ir jei pažvelgsite į schemos centrą, vaizduojantį jūsų mokymosi procesą, rasite kompasą, kuris padės jums šioje kelionėje. Oranžinė rodyklė nurodis, kuriame etape esate. Šis kursas taip pat parengtas atsižvelgiant į Darnaus vystymosi tikslus (DVT), kad galėtumėte geriau įsivaizduoti plačias galimybes, kurias turite vykdydami į darnų vystymąsi orientuoto verslumo veiksmus ir atitinkamą jų poveikį.

SDG
NAVIGATOR

PASIRUOŠKITE

**SDG
NAVIGATOR**

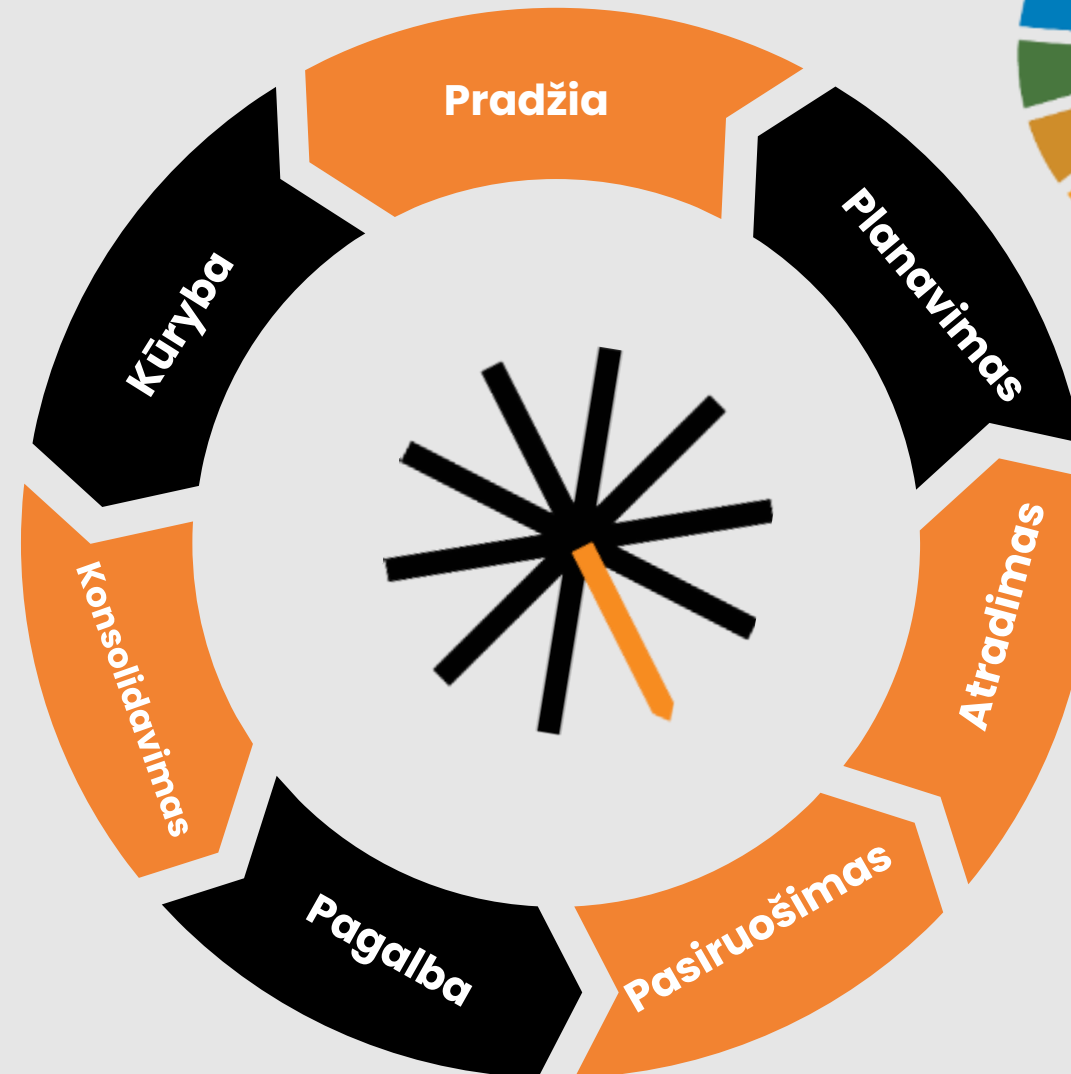

Tema ir tikslai

SDG NAVIGATOR

Empowering
changemakers

towards
sustainability

Kompetencijos

- Informuotumas apie tvarumą
- Numatomasis mąstymas
- Individuali iniciatyva

Šiame etape pradėsite kelionę, kad taptumėte tvarumo pokyčių kūrėju, turinčiu būtinus tvaraus verslo praktikos pagrindus ir mąstyseną. Sužinosite apie tvarumo svarbą verslui, ugdysite savo kompetencijas, susijusias su tvarumo suvokimu, išankstiniu mąstymu ir individualia iniciatyva.

SDG
NAVIGATOR

Ateities turinys

Tvarumo svarbos verslumo srityje supratimas

Asmeninės vertybės ir įsitikinimai

Norint suprasti savo, kaip verslininko, asmenines vertybes ir įsitikinimus, susijusius su tvarumu, labai svarbu išsiaiškinti savo motyvaciją ir įsipareigojimą laikytis tvarios verslo praktikos.

Rinkos tendencijos ir tvaraus verslo galimybės

Rinkos tendencijų supratimas yra labai svarbus siekiant nustatyti tvaraus verslo galimybes, atpažinti galimą ekonominę tvarumo naudą ir atitinkamai pritaikyti verslo strategijas.

Poveikis aplinkai ir socialinis poveikis

Supratimas apie poveikį aplinkai ir socialinį poveikį skatina holistinį požiūrį, kuriuo pripažįstamas platesnis verslumo veiksmų poveikis.

Asmeninės vertybės ir įsitikinimai

Darniai integruojant tris veiksnius – aplinką, visuomenę ir ekonomiką – siekiama patenkinti dabarties poreikius nepakenkiant ateities kartų galimybėms patenkinti savo poreikius. Įgyvendindami tvarią praktiką savo versle ir kasdieniame gyvenime, prisidedate prie klestinčios planetos ir darote teigiamą poveikį, kuris neapsiriboja vien jumis.

Asmeninės vertybės ir įsitikinimai

Suprasdami tvarumo svarbą ir jo poveikį pasauliui, galėsite suderinti savo verslumo veiksmus su aukštesniu tikslu.

Pripažindami aplinkosaugos ir socialinių iššūkių tarpusavio ryšį, galite numatyti ateities tendencijas ir aktyviai ieškoti novatoriškų sprendimų.

Švietimas tvaraus gyvenimo būdo klausimais

Mokymasis gyventi dėl žmonių, planetos ir gerovės.
„Praktika iš viso pasaulio“ – tai knygelė, kurioje surinkta viso pasaulio geroji praktika, susijusi su švietimu darniam gyvenimo būdui, kuris vis dažniau įvardijamas kaip svarbus žingsnis siekiant susieti asmeninę atsakomybę ir praktiką su darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimu.

Kad pasiektume šių visuotinių tikslų užmojus, turime žvelgti iš naujos perspektyvos ir ieškoti sprendimų, kuriais būtų atsižvelgiama į socialinių, ekonominių ir aplinkosauginių aspektų sąsajas.

Asmeninės vertybės ir įsitikinimai

Savęs pažinimas skatina asmeninę iniciatyvą, suteikia jums galimybę vadovauti ir įkvėpti teigiamus pokyčius savyje ir savo verslo praktikoje.

Tvarumo integravimas į pagrindines vertybes tampa varomąja jėga, lemiančia jūsų sprendimus, skatinančia jūsų įsipareigojimą tvariai atečiai ir skatinančia jus tapti įtakingu tvarumo pokyčių kūrėju.

Švietimas tvaraus gyvenimo būdo klausimais

Tai iš dalies grindžiama švietimo svarba tvariam vystymuisi ir gebėjimu susieti mokymąsi su kasdienio gyvenimo aplinkybėmis ir iššūkiais. Kokybišku švietimu darniam vystymuisi galime suteikti žmonėms vertybių, įgūdžių ir žinių, kurios padės jiems tapti aktyviais pokyčių iniciatoriais savo gyvenime ir platesnėse bendruomenėse.

www.oneplanetnetwork.org

Rinkos tendencijos ir tvaraus verslo galimybės

Stebėdami kintančius vartotojų poreikius ir reguliavimo aplinką, galite nustatyti kylančius tvarumo iššūkius ir perspektyvas. Tai galima padaryti atliekant rinkos tyrimą, stebint socialinės žiniasklaidos platformas, bendraujant su suinteresuotosiomis šalimis ir į tvarumą orientuotomis organizacijomis, nuolat informuojant apie politiką, sekant mokslininkų ir tvarumo ekspertų įžvalgas ir investuojant į nuolatinį mokymąsi.

Be kitų privalumų, tvari praktika padeda efektyviau naudoti išteklius ir mažinti veiklos sąnaudas, be to, ji atitinka vis didėjančių vartotojų ir suinteresuotųjų šalių poreikį ieškoti tvarių sprendimų. Supratimas apie galimą ekonominę tvarumo naudą skatina aktyvų planavimą ir novatorišką prisitaikymą, o įmonės gali pripažinti ne tik etinių sumetimų, bet ir tvarios praktikos vertę, skatindamos integruoti tvarumą į savo pagrindines strategijas ir veiklą, kad užtikrintų ilgalaikę ekonominę sėkmę ir teigiamą poveikį visuomenei.

Rinkos tendencijos ir tvaraus verslo galimybės

Mąstymas į priekį leidžia jums **numatyti** ateitį, kurioje tvari praktika yra labai svarbi, nustatant naujas tendencijas, suprantant būsimus iššūkius, numatant reguliavimo pokyčius ir rinkos poreikius. Tai leidžia jums, kaip verslininkui, iš anksto numatyti savo verslo sprendimus.

REFOOD: maisto atliekų mažinimas ir bendruomenių maitinimas

REFOOD misija – gelbėti maistą, pamaitinti žmones ir įtraukti visą vietos bendruomenę, kartu kuriant teisingesnę, rūpestingesnę ir tvaresnę visuomenę.

REFOOD yra nepriklausomas, tvarus, 100 % savanoriškas, demokratiškas, piliečių vadovaujamas ir vietos bendruomenėse organizuojamas judėjimas. Jo tikslas – gelbėti gerą maistą ir maitinti žmones, kuriems jo reikia, įtraukiant vietos bendruomenę.

Rinkos tendencijos ir tvaraus verslo galimybės

Naudodamiesi šiomis galimybėmis suderinsite savo vertybes su rinkos dinamika ir skatinsite savo asmeninę iniciatyvą kurti tikslingus, tvarius projektus, kurie teigiamai veikia visuomenę ir planetą.

REFOOD: maisto atliekų mažinimas ir bendruomenių maitinimas

Kiekvienoje šalyje REFOOD judėjimas veikia kviesdamas visus vietos bendruomenės narius dalyvauti žiedinėje ir solidarioje ekonomikoje, visada atsižvelgdamas į kiekvieno iš jų galimybes ir galimybes.

"REFOOD" siekia naujo pasaulio, kuriame kiekvienas žmogus turėtų pakankamai maisto, kad visas pagamintas maistas pirmiausia būtų skirtas žmonėms pamaitinti, kad piliečiai aktyviai dalyvautų valdant brangius bendruomenės išteklius ir kad kiekvienas priimtų savo galią, teisę ir pareigą paversti pasaulį geresne vieta.

Poveikis aplinkai ir socialinis poveikis

Skatinate sąmoningumą tvarumo srityje suvokdami, kaip verslo veikla veikia ekosistemas ir bendruomenes. Tai apima poveikio aplinkai ir socialinio poveikio vertinimą, duomenų apie išteklių naudojimą, išmetamųjų teršalų kiekį ir bendruomenių sąveiką analizę.

Bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais ir bendruomenėmis padeda suprasti jų problemas ir požiūrį. Reguliari stebėseną ir grįžtamojo ryšio ciklai padeda stebėti verslo operacijų poveikį laikui bėgant. Švietimo ir sąmoningumo ugdymo iniciatyvos organizacijoje skatina aplinkosaugos ir socialinės atsakomybės kultūrą. Bendradarbiavimas su ekspertais ir tvarumo specialistais suteikia vertingų įžvalgų apie platesnes verslo veiklos pasekmes.

Poveikis aplinkai ir socialinis poveikis

Įžvalgumą galima skatinti pripažįstant **galimas** šio poveikio **pasekmes** ateities kartoms, atliekant prognozavimo pratybas, planuojant scenarijus ir tiriant istorinius išteklių išsekimo ir visuomenės pokyčių modelius.

Internetinė priemonė "Patikrinkite savo idėją žaliai"

„Kaip galima atidžiau išnagrinėti poveikį aplinkai ir jį optimizuoti ankstyvuosiuose inovacijų etapuose?“

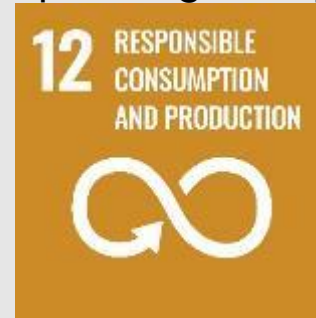
Nemokama internetinė priemonė „Patikrinkite savo idėją žaliai“ padeda inovacijų vadovams ir kūrėjams atlikti pirminį galimo poveikio aplinkai vertinimą ir parengti konkrečius pasiūlymus, kaip jį pagerinti. Inovacijų idėjoms vertinti taikomi du svarbūs metodiniai metodai: gyvavimo ciklo mąstymas ir ekologinis projektavimas.

Poveikis aplinkai ir socialinis poveikis

Turėdami šių žinių, imsitės asmeninės iniciatyvos aktyviai įgyvendinti tvarią praktiką, mažindami neigiamą poveikį ir didindami teigiamą indėlį į aplinką ir visuomenę.

Internetinė priemonė „Patikrinkite savo idėją žaliai“

Įrankyje „Green Check Your Idea“ naudotojai gali naudotis trumpais mokomaisiais vaizdo įrašais, kad gėčiau suprastų temą ir įgytų žinių. Vėliau naudotojai gali rinkti informaciją ir duomenis apie savo inovatyvią idėją ir interaktyviuose įrankio elementuose pateikti ją prasmingame kontekste. Tokiu būdu parodomas galimas poveikis aplinkai ir nustatomi pirminiai būsimo produkto, paslaugos ar proceso sprendimų būdai.

www.rndtoday.co.uk
www.green-check-your-idea.com

SDG
NAVIGATOR

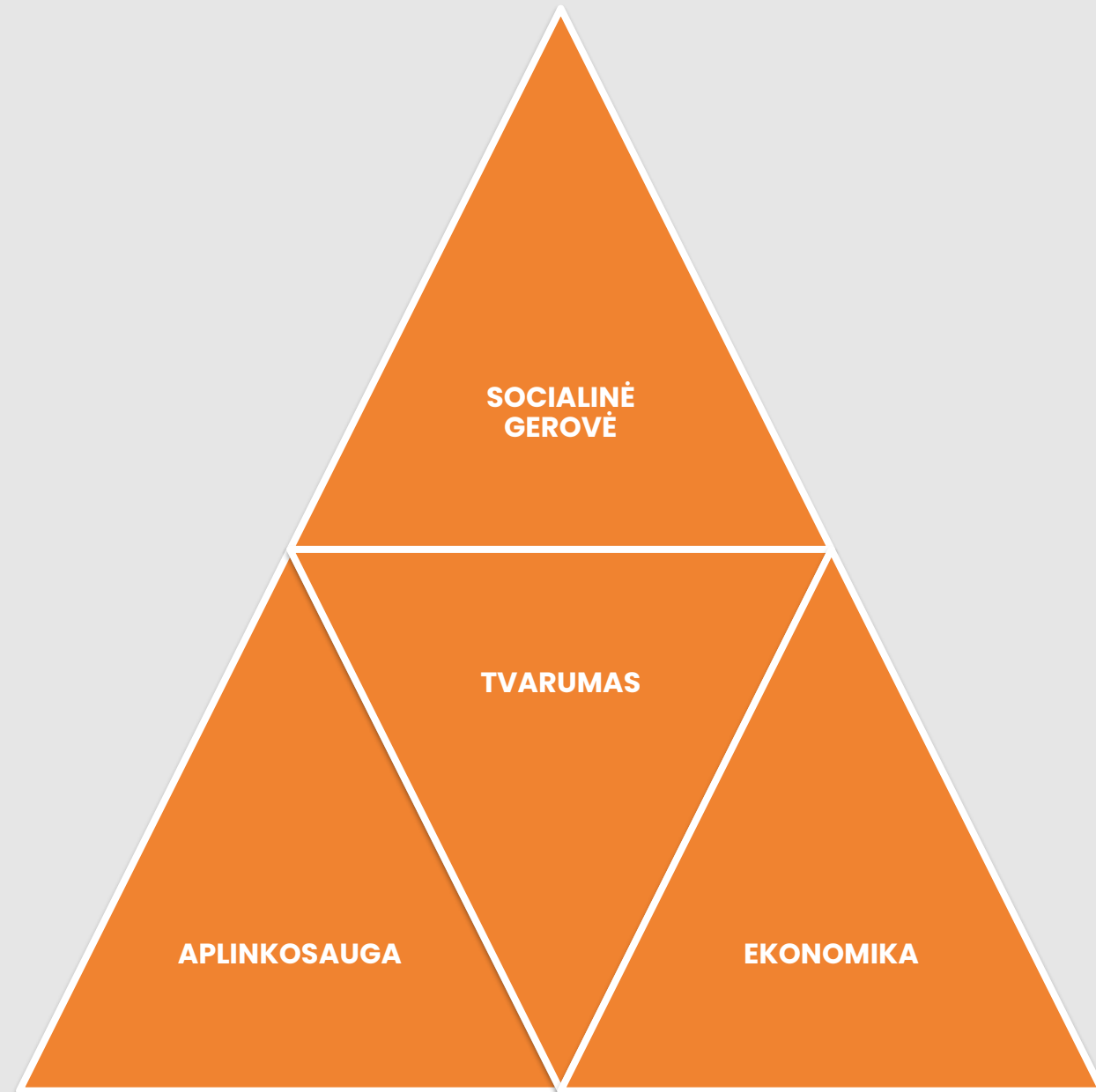

Mokymosi ištekliai

Pasiruoškite

Visoms kelionėms reikia iš anksto pasiruošti, o šiai kelionei, į kurią ką tik leidetės, **pasiruošti** reiškia pastebėti potencialias verslo galimybes, kurios atitinka tvarumo tikslus ir padeda spręsti aplinkosaugos ar socialinius iššūkius.

Kaip tvarus verslininkas esate raginamas atpažinti rinkos spragas, kuriose reikia tvarių sprendimų.

Pasiruoškite

Šis etapas atitinka verslo idėjų kūrimo etapą, kuriame generuojate idėjas, tyrinėdami rinkos tendencijas ir nustatydami tvarias verslo galimybes. Dabar jūsų bus paprašyta pritaikyti į tvarumą orientuotas kompetencijas **sprendžiant problemą!**

Problema

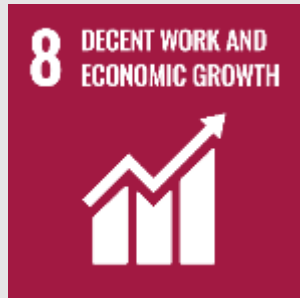

Šaltinis: [Unsplash](#)

Tvarus amatininkų įgalinimas

Ryškiamė Artisijos miestelyje kvalifikuotų amatininkų bendruomenė audžia spalvingus tekstilės gaminius ir demonstruoja savo turtingą kultūrinį paveldą.

Tačiau šie talentingi amatininkai susiduria su dideliais sunkumais siekdami patekti į platesnę rinką, rasti finansinių išteklių ir užtikrinti tvarų jiems reikalingų žaliavų tiekimą. Iš tokių ribotų pajamų jiems sunku išlaikyti savo šeimas.

Esate motyvuotas ir aistringas tvarus verslininkas, kurio misija – kurti teigiamus pokyčius pasaulyje. Vadovaudamiesi nuoširdžiu įsipareigojimu aplinkosaugai ir socialinei atsakomybei, pradėjote kelionę, kad pastebėtumėte rinkos tendencijas ir nustatytumėte verslo galimybes, kurios atitinka jūsų vertybes.

Atidžiai stebėjote, su kokiais iššūkiais susiduria kvalifikuotos amatininkės vaizdingame Artisijos miestelyje. Pripažinote neišnaudotą jų tradicinių amatų potencialą ir jų galimybes padaryti didelę įtaką pasaulinei rinkai. Ar galite įsivaizduoti ateitį, kurioje šie amatininkai galėtų ekonomiškai klestėti ir kartu išsaugoti savo kultūrinį paveldą?

Isijausti

Bendraukite su amatininkais

1 žingsnis: suplanuokite individualius susitikimus su Artisijos amatininkais, kad suprastumėte jų kasdienį gyvenimą, iššūkius ir siekius.

2 žingsnis: aktyviai klausykitės jų pasakojimų, patirčių ir požiūrių, naudodami atvirus klausimus, kad gautumėte gilesnių įžvalgų.

3 etapas: sukurti empatijos žurnalą, kad būtų galima vizualizuoti ir analizuoti surinktą informaciją, taip skatinant tikrą amatininkų poreikių ir norų supratimą.

Empatijos žurnalas svarbios informacijos rinkimas

1. Identifikavimas: Amatininko vardas ir pavardė Pokalbio data Vieta	5. Emocinės įžvalgos (empatiški apmąstymai, iššūkių poveikis)
2. Pagrindinė informacija (amžius, šeimos dydis, darbo stažas)	6. Galimi sprendimai (idėjos, kultūros išsaugojimas, tvarios strategijos)
3. Pagrindiniai pastebėjimai ir įžvalgos (fizinė aplinka, kasdienė rutina, motyvacija ir siekiai, kultūrinė reikšmė)	7. Pagrindinės išvados (svarbiausias iššūkis, empatijos įžvalgos)
4. Iššūkiai, su kuriais susiduria amatininkai (patekimas į rinką, finansinės kliūtys, tvari praktika)	<i>[Naudodami empatijos žurnalą galite užfiksuoti amatininkų emocijas, iššūkius ir siekius, kad galėtumėte sukurti jų vertybes ir poreikius atitinkantį sprendimą.]</i>

Šaltinis: Nuosavas dizainas

Apibrēžti

Nustatyti svarbiausius iššūkius

1 žingsnis: remdamiesi empatijos rezultatais, nustatykite opiausius iššūkius, su kuriais susiduria amatininkės, norėdamos patekti į rinkas ir siekti tvaraus pragyvenimo šaltinio.

2 žingsnis: nustatyti šių iššūkių prioritetus pagal jų poveikį ir svarbą amatininkų gerovei ir kultūros išsaugojimui.

3 žingsnis: sukurkite glaustą problemos formuluotę, kuri apibūdina pagrindinį iššūkį, kurį siekiate išspręsti savo tvaria įmone.

Image source: freepik.com

Empowering woman artisans

Women artisans in **Artisia** face significant challenges accessing markets & earning sustainable livelihoods.

- X% of artisans earn below living wage
- X% face barriers accessing larger markets
- X% struggle with sustainable sourcing practices

 "We need more opportunities to sell our crafts globally." - Artisan Y

Šaltinis: Nuosavas dizainas

Co-funded by
the European Union

Sukurti

Idėjos

1 žingsnis: surengti bendrą minčių šturmo sesiją su amatininkėmis, vietos ekspertais ir suinteresuotosiomis šalimis, kad būtų sukurtos kūrybiškos idėjos tvariems sprendimams.

2 žingsnis: skatinkite atvirą dialogą ir kurkite įtraukią aplinką, kurioje visi balsai yra girdimi ir vertinami.

3 žingsnis: pasitelkite minčių šturmo metodus, pavyzdžiui, „Crazy 8s“, kad sužadintumėte novatoriškus sprendimus, atitinkančius amatininkų kultūrinį paveldą ir rinkos poreikius.

Šaltinis: www.youtube.com

Co-funded by
the European Union

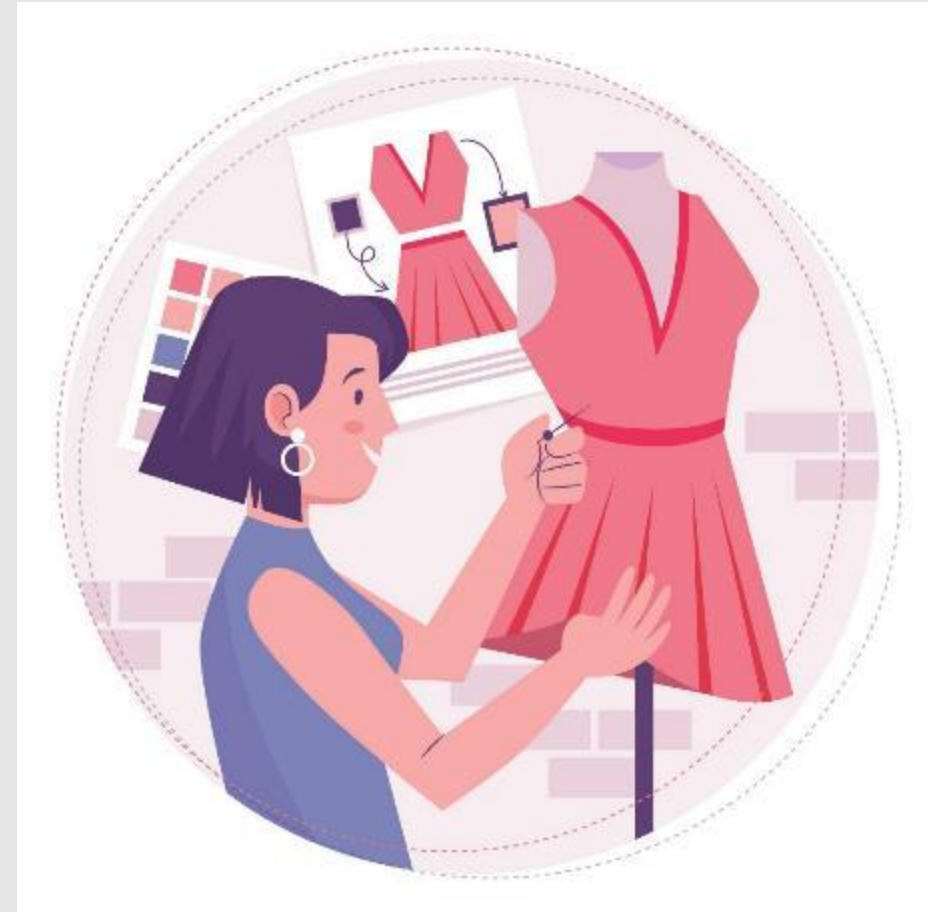
Prototipas

Kurkite produktų pavyzdžius

1 etapas: bendradarbiauti su amatininkėmis kurti pavyzdinius gaminius, kuriuose atsiskleistų jų tradicinis meistriškumas ir būtų naudojamos tvarios medžiagos.

2 žingsnis: prototipams kurti naudokite prieinamas ir ekologiškas medžiagas, kad juos būtų galima greitai ir ekonomiškai efektyviai pakartoti.

3 etapas: pasidalykite prototipais su potencialiais klientais ir partneriais, kad gautumėte atsiliepimų ir įžvalgų tolesniam tobulinimui.

Šaltinis: [freepik.com](https://www.freepik.com)

Co-funded by
the European Union

Testavimas

Grįžtamojo ryšio sesijos

1 etapas: organizuokite naudotojų atsiliepimų sesijas su amatininkėmis ir potencialiais klientais, kad įvertintumėte prototipo patrauklumą, funkcionalumą ir kultūrinę reikšmę.

2 veiksmas: stebėkite jų bendravimą ir reakciją į produktų pavyzdžius, atkreipkite dėmesį į visus jų pateiktus pasiūlymus ar nuogąstavimus.

3 etapas: remdamiesi grįžtamoju ryšiu, iteratyviai tobulinkite prototipus, užtikrindami, kad jie sulauktų tikslinės auditorijos atgarsio ir atitiktų tvarią praktiką.

Image source: freepik.com

User feedback form

- 1. Overall impressions**
 - How would you rate your overall experience with this Sustainable Artisan Product? (Scale: 1-5, with 5 being the highest) 1 2 3 4 5
- 2. Product appeal**
 - What do you find most appealing about the product?

- 3. Product functionality**
 - How well does the product meet your needs and expectations?

- 4. Cultural significance**
 - Do you appreciate the cultural heritage reflected in the product's design and craftsmanship?

- 5. Sustainability impact**
 - Does the eco-friendly and sustainable aspect of the product influence your decision to consider it? Please explain.

- 6. Areas of improvement**
 - Are there any aspects of the product that you feel could be improved? If yes, please specify.

- 7. Additional comments**
 - Is there anything else you'd like to share about your experience with this Sustainable Artisan Product?

SDG
NAVIGATOR

Į veiksmą orientuoti trigeriai

***Kokios yra mano pagrindinės
vertybės ir įsitikinimai, susiję
su tvarumu ir jo poveikiu
visuomenei bei aplinkai?***

User feedback form		
Aspect	Rating (1-5)	Reflection
Core values	[]	
...	[]	
	[]	
Beliefs about sustainability	[]	
	[]	
	[]	
Impact on society	[]	
	[]	
	[]	
Impact on environment	[]	
	[]	
	[]	

Kaip galiu būti informuotas apie dabartines tvarios rinkos tendencijas ir vartotojų poreikius?

Šaltinis: [Unsplash](#)

***Kokių veiksmingų žingsnių
galiu imtis, kad toliau
plėtočiau savo tvaraus verslo
galimybes?***

Šaltinis: [Unsplash](#)

SDG
NAVIGATOR

Viktorina

1 klausimas.

Norint suprasti tvarumo svarbą verslumo srityje, būtina pradėti nagrinėti...

- a) Rinkos tendencijas ir tvaraus verslo galimybes.
- b) Savo vertybes ir įsitikinimus, susijusius su tvarumu.
- c) Verslininkų veiksmų poveikį aplinkai.

2 klausimas.

Kokias verslumo kompetencijas taikote nustatydami naujas tendencijas, suprasdami ateities iššūkius, numatydami reguliavimo pokyčius ir rinkos poreikius?

- a) Tvarumo supratimas.
- b) Numatomasis mąstymas.
- c) Individuali iniciatyva.

3 klausimas.

Ką galite padaryti kaip verslininkas, kad gautumėte vertingų įžvalgų apie platesnį verslo veiklos poveikį bendruomenei?

- a) Atlikti rinkos tyrimą.
- b) Būti informuotam apie tinkamą politiką.
- c) Bendradarbiauti su ekspertais, suinteresuotosiomis šalimis ir tvarumo specialistais.

4 klausimas.

Koks yra pagrindinis interviu su tiksline auditorija atlikimo tikslas dizaino mąstymo sistemos „įsijautimo“ etape?

- a) Giliai suprasti tikslinės auditorijos poreikius ir iššūkius.
- b) Sukurti tvaraus gaminio prototipus.
- c) Kurti novatoriškas idėjas tvariems produktams.

SDG
NAVIGATOR

Viktorinos sprendimai

Kūrējas

MINDSHIFT
Talent Advisory

Viktorinos sprendimai:

1 - B

2 - B

3 - C

4 - A

SDG NAVIGATOR

Empowering
changemakers

towards
sustainability

Co-funded by
the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the National Agency and Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project No. 2022-1-LT01-KA220-VET-000087491